Sosyal Bilgiler Dersi Aktif Ö?renme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Sosyal Bilgiler Dersi Aktif Ö?renme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30573

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Sosyal Bilgiler Dersi Aktif Ö?renme Ölçe?i, ilkokul düzeyindeki ö?rencilerin Sosyal Bilgiler dersine yönelik aktif ö?renme süreçlerine kat?l?m düzeylerini ve ö?renmeye yönelik yönelimlerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Durmu? Burak taraf?ndan 2020 y?l?nda tamamlanan doktora tezi kapsam?nda geli?tirilen bu ölçek, toplam 30 maddeden olu?maktad?r ve hiyerar?ik bir yap?ya sahiptir. Ölçe?in yap?sal geçerli?i, s?ral? ve çok düzeyli Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile do?rulanm??t?r. Ölçek, yüksek düzeyde iç tutarl?l?k sergilemektedir (Cronbach Alfa = **.88**).

Anahtar Kelimeler

Aktif Ö?renme, Sosyal Bilgiler E?itimi, Ö?renci Kat?l?m?, Ö?renmeye Yönelim, Yap? Geçerli?i, Güvenirlik, Ö?retmen Kat?l?m?

Yazarlar

Durmu? BURAK

Amaç

Ölçe?in temel amac?, ilkokul kademesinde Sosyal Bilgiler dersini alan ö?rencilerin ö?renme sürecine ne ölçüde bireysel, grupla veya s?n?f d??? etkinliklerle kat?ld?klar?n? ve derse yönelik ilgi, tutum ve önem alg?lar? gibi yönelimlerini nicel olarak belirlemektir. Bu ölçüm, uyarlanabilir ö?renme ortamlar?n?n tasar?m, uygulama ve de?erlendirme a?amalar? için kritik veriler sa?lamaktad?r.

Ölçek, ö?rencilerin aktif kat?l?m?n? iki ana ba?l?k alt?nda toplamaktad?r: do?rudan kat?l?m davran??lar? ve dolayl? yönelim veya motivasyonel faktörler. Bu ayr?m, aktif ö?renme kavram?n?n hem davran??sal hem de duyu?sal boyutlar?n? kapsaml? bir ?ekilde incelemeyi mümkün k?lmaktad?r.

Yap?

Sosyal Bilgiler Dersi Aktif Ö?renme Ölçe?i, hiyerar?ik ve çok boyutlu bir yap? üzerine in?a edilmi?tir. Ölçek, en üst düzeyde (üçüncül boyut) tek bir toplam puan sa?larken, bu puan iki ana ikincil boyuttan türetilmi?tir:

Ö?renme Sürecine Kat?l?m (16 madde): Ö?rencinin ders içi ve d??? uygulamalara fiili kat?l?m?n? ölçer.
Ö?renmeye Yönelim (14 madde): Ö?rencinin derse kar?? geli?tirdi?i tutum, ilgi ve derse verdi?i önemi ölçer.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Bu iki ikincil boyut, toplam yedi farkl? birincil boyuttan olu?maktad?r. Toplam madde say?s? 30'dur.

Geçerlik

Ölçe?in yap?sal yeterlili?ini ve kuramsal yap?s?n? do?rulamak amac?yla titiz bir geçerlik çal??mas? yürütülmü?tür. Yap? geçerli?i, iki farkl? örneklem grubu üzerinde ard???k olarak iki kez Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanarak belirlenmi?tir.

Ölçe?in birincil, ikincil ve üçüncül boyutlardan olu?an karma??k hiyerar?ik yap?s? nedeniyle, her iki DFA i?leminde de birinci, ikinci ve üçüncü düzey analizler gerçekle?tirilmi?tir. Bu s?ral? ve çok düzeyli analizler sonucunda ölçe?in öngörülen faktör yap?s? ba?ar?l? bir ?ekilde do?rulanm??t?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri, iç tutarl?l??? de?erlendirmek üzere alfa katsay?s? hesaplamalar? ve testi yar?lama yöntemi kullan?larak gerçekle?tirilmi?tir.

Ölçe?in tamam?n?n iç tutarl?l?k katsay?s? (Cronbach Alfa) **.88** olarak hesaplanm??t?r, bu da ölçe?in yüksek düzeyde güvenilir oldu?unu göstermektedir.
Testi yar?lama yöntemi ile elde edilen güvenirlik katsay?s? ise **.82**'dir.

Alt boyutlara ait Cronbach Alfa de?erleri ise ?öyledir:

Ö?renmeye Kat?l?m (?kincil Boyut): **.84**
Ö?renme Sürecine Bireysel Kat?l?m (Birincil Boyut): .63
Ö?renme Sürecine Grupla Kat?l?m (Birincil Boyut): .77
S?n?f D??? Ö?renme Sürecine Kat?l?m (Birincil Boyut): .77
Ö?retmenin Ö?renme Sürecine Kat?l?m? (Birincil Boyut): .66

Ö?renmeye Yönelim boyutunun alt faktörleri ve ikincil boyutu:

Ö?renmeye Yönelim (?kincil Boyut): **.86**
Derse Yönelik ?lgi (Birincil Boyut): .80
Derse Yönelik Önem (Birincil Boyut): .78
Derse Yönelik Tutum (Birincil Boyut): .75

Faktör Analizi

Ölçek, hiyerar?ik bir yap?ya sahiptir ve üç düzeyde faktör yüklenmelerini içermektedir. Bu yap?, s?ral? iki farkl? örneklem üzerinde uygulanan çok düzeyli DFA ile do?rulanm??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Birincil Boyutlar ve Madde Da??l?m?:

Ö?renme Sürecine Bireysel Kat?l?m: 4 madde
Ö?renme Sürecine Grupla Kat?l?m: 5 madde
Ders D??? Ö?renme Sürecine Kat?l?m: 3 madde
Ö?retmenin Ö?renme Sürecine Kat?l?m: 4 madde
Derse Yönelik ?lgi: 5 madde
Derse Yönelik Tutum: 4 madde
Derse Yönelik Önem: 5 madde

?kincil ve Üçüncül Boyutlar:

Ö?renme Sürecine Kat?l?m (16 madde) = Bireysel Kat?l?m + Grupla Kat?l?m + Ders D??? Kat?l?m + Ö?retmenin Kat?l?m?
Ö?renme Sürecine Yönelim (14 madde) = Derse Yönelik ?lgi + Derse Yönelik Tutum + Derse Yönelik Önem
Sosyal Bilgiler Dersi Aktif Ö?renme Süreci (30 madde) = Ö?renme Sürecine Kat?l?m + Ö?renme Sürecine Yönelim

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geli?tirme

Format: 4'lü Likert Tipi Derecelendirme

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: ?lkokul Ö?rencileri

Ya? Grubu: ?lkokul ça??ndaki ö?renciler (Genellikle 9-11 ya?)

Popülasyon Detaylar?: Ölçek, doktora tezi kapsam?nda ilkokul ö?rencileri örnekleminde geli?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Ölçek, 1= Hiçbir Zaman, 2= Ara S?ra, 3= Ço?unlukla ve 4= Her Zaman ?eklinde dört seçenekli bir derecelendirme kullanmaktad?r.

Ölçe?in orijinal doküman?na ait ba?lant? a?a??dad?r:

The original DOCX file can be downloaded here: sosyal-bilgiler-dersi-aktif-ogrenme-olcegi-toad.docx

ARABPSYCHOLOGY.COM

Anahtar Kelimeler

Güvenirlik, Cronbach Alfa, Ö?renme Motivasyonu, ?lkokul Sosyal Bilgiler, Ö?renci Tutumu, Aktif Ö?renme Ölçe?i

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurumsal E-posta Adresleri: dburak@kilis.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Anadolu Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, Eski?ehir.

?zinler, Ücretler ve Test Y?l?

?zinler: Ölçek, doktora tezi kapsam?nda geli?tirilmi?tir ve akademik ara?t?rmalarda kullan?m? için yazar ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi önerilir.

Ücret: Ücret bilgisi belirtilmemi?tir.

Test Y?l?: 2020

Referanslar

Burak, D. (2020). ?lkokul sosyal bilgiler ö?retimine yönelik uyarlanabilir bir ö?renme ortam?n?n tasarlanmas?, uygulanmas? ve de?erlendirilmesi. (Yay?nlanmam?? doktora tezi). Eski?ehir: Anadolu Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü.

Tez referans linki: tez.yok.gov.tr

Sosyal Bilgiler Dersi Aktif Ö?renme Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmu?tur ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Sosyal Bilgiler Dersinde, dersin konusuyla ilgili sorulan sorular? cevaplar?m.

Sosyal Bilgiler Dersinde konuyla ilgili yap?lan grup çal??malar?nda fikirlerimi aç?kça söylerim.

Sosyal Bilgiler Dersine evde çal???rken test kitaplar?ndan sorular çözerim.

Sosyal Bilgiler Dersinde ö?retmenim yanl?? cevaplar?m? düzeltir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Sosyal Bilgiler Dersinde ö?retmenim, dersin konusuyla ilgili sordu?um sorular? yan?tlar.

Sosyal Bilgiler Dersinin konular?n?n çok önemli oldu?unu dü?ünürüm.

Sosyal Bilgiler Dersinin konular?n? merak ederim.

Sosyal Bilgiler Dersini çok dikkatli dinlerim.

Sosyal Bilgiler Dersinin konular?n?n tam bana göre oldu?unu dü?ünürüm.

Ö?renme Sürecine Bireysel Kat?l?m 4 madde,

Ö?renme Sürecine Grupla Kat?l?m 5 madde,

Ders D??? Ö?renme Sürecine Kat?l?m 3 madde,

Ö?retmenin Ö?renme Sürecine Kat?l?m 4 madde,

Ö?renme Sürecine Bireysel Kat?l?m + Ö?renme Sürecine Grupla Kat?l?m + Ders D??? Ö?renme Sürecine Kat?l?m + Ö?renmenin Ö?renme Sürecine Kat?l?m? = Ö?renme Sürecine Kat?l?m 16 madde

Derse Yönelik ?lgi 5 madde,

Derse Yönelik Tutum 4 madde,

Derse Yönelik Önem 5 madde,

Derse Yönelik ?lgi + Derse Yönelik Tutum + Derse Yönelik Önem = Ö?renme Sürecine Yönelim 14 madde

Ö?renme Sürecine Kat?l?m + Ö?renme Sürecine Yönelim = Sosyal Bilgiler Dersi Aktif Ö?renme Süreci 30 madde

ARABPSYCHOLOGY.COM